

MOTTO „Orice princi-
piu nu e decît o părere,
de-abia adeziunea fap-
tei îl transformă în
adevăr“.

Alice Voinescu

„O veselie fără cute pe
frunte se instalează încet,
dar sigur, pe scena teatre-
lor noastre. A revenit vre-
mea lui A. De Herz, Mir-
cea Ștefănescu, Nic. Vlădo-
ianu și Victor Rodan! Un
vînt de înnoire revolută
scutură colbul bibliotecilor
de literatură dramatică. Re-
gizorii montează texte la
care n-au gîndit nici în
institut, actorii fac jocul
companiilor teatrale inter-
belice, mai mult sau mai
puțin particulare, cronicar-
ii comentează spectacole
care i-au zguduit de ris
pe bunicii lor. Publicul
umple sălile, de parcă
atîta ar fi așteptat. De
fapt, toată această mișcare
teatrală retro-comică se
face pentru și în întîmpi-
narea publicului celui mai
larg cu putință. Cei mai
tineri vin să vadă ce n-au
văzut, cei mai în vîrstă —
să revadă. Simplă și feri-
cită rețetă! Deși, ciudată,
dacă stai și te gîndești că
operele comice semnate de
Baranga, Mazilu, Băieșu,
T. Popescu, P. Everac,
D. Solomon sînt departe de
a-și fi spus ultimul cuvînt.
Este prematur și delicat să
discutăm cauzele nașterii
acestui val neașteptat de
comic bulevardier, știut
fiind că ce e val... Ar fi
însă, de asemenea, o do-
vadă de im-pertinență din
partea cronicarilor să dis-
loce cu intransigență oarbă
și nedialectică un fenomen
cu rădăcini mult mai a-
dînci decît fosa sufleuru-
lui“.

Am citat în întregime și
cu plăcere acest lung para-
graf introductiv al cronicii
lui Patrel Berceanu din
„Ramuri“ (nr. 12/1983), la
spectacolul Naționalului
craiovean cu piesa Ame-
deu Stînjanel de Nic. Vlă-
doianu și Victor Rodan.
Jucată în stagiunea 1925—
1926, de către compania

CRONICA CRONICII TEATRALE

„Un vînt de
înnoire
revolută“

Bulandra-Manolescu-Maxi-
milian-Storin, piesa este
reluată, care va să zică,
după 58 de ani, de un Tea-
tru Național, care n-o gă-
sește acum, în stagiunea
1983—1984, cituși de puțin
incompatibilă cu progra-
mul său estetic. Că un ast-
fel de „program“, cu astfel
de încorporări, mai poate
fi sau nu compatibil, la
rîndul său, cu exigențele
contemporane, pe care
ne-am obișnuit a le crede
statornicite nu numai Tea-
trelor Naționale, ci și ce-
lorlalte teatre ale noastre,
de stat, asta e o altă pro-
blemă, vorba cronicarului,
„cu rădăcini mult mai a-
dînci decît fosa sufleuru-
lui“.

Să ne întoarcem așadar
la cronica noastră — adică
a lui Patrel Berceanu —
și să observăm că, dincolo
de sprințara relatare a su-
biectului piesei, sugestivă
pentru „miza“ și „bătăia“
acesteia, ca și pentru pre-
caritatea ambițiilor ei li-
terare, dincolo de aprecie-
rile deopotrivă pertinente
și echilibrate la adresa
spectacolului și a interpre-
tărilor actricești pe care
le prilejuiește, cronicarul
nu discută reprezentăția
craioveană în sine, ci se-
sizează cu acuitate un fe-
nomen îngrijorător, căruia
această reprezentăție i se
circumscrie, fenomen pe
care-l diagnostichează cu
precizie, în termeni lipsiți
de orice echivoc. Nu e
vorba, deci, de restituirea
scenică a operelor valide
din patrimoniul dramatur-
giei noastre originale —
piese prea puțin jucate
sau ne jucate încă, de un
cert interes măcar cultu-
ral, dacă nu întotdeauna și
artistic, ci de „un vînt de
înnoire revolută“, cum
prea bine zice domnia-sa.
Fenomenul nu e, desigur,
de o noutate absolută, dar,
dacă și pînă acum își mai
făcuse, intermitent, sim-
țită prezența, intensitatea
și aria de cuprindere, pe
care a început să le capete
încă din stagiunea trecută,
pe care le-a căpătat în ac-
tuală stagiune și pe care e
probabil să le capete mai
ales în viitorul apropiat,
sînt de natură să ne atragă
foarte serios atenția.

O facem și noi, apreci-
ind totodată precizia dia-
gnozei tînărului critic tea-
tral craiovean, de la „Ra-
muri“

MYOSOTIS